

országa. Ne feledjük el, hogy Szeged is szegényben esett, habár csak átmenetileg is, ha csak néhány napig is, de a városháza búszke tornyán csufolódott a vörös lobogó. Letéptük ezt a szegény zászlót és a Nemzeti Megújulás városa lettünk.

Méltóságos Uraim! Önök Szegedet, a nemzeti megújulás városát fogják képviselni a felsőházban. Ez megjelöli hivatásukat is. Dr. Kószó, akit az imént a felsőház rendes tagjává választott a közgyűlés bizalma, a nemzeti megújulás gondolatának, a keresztény nemzeti eszmének markáns kifejezője. Ebben a szellemben képviselje Méltóságod Szeged városát a felsőházban, hiszem, hogy ez a szellem a felsőházban általános lesz és ha így lesz, akkor közelebb jutunk minden magyar reménységéhez: Szent István birodalmához. Nagymagyarország hidja nem lehet más, mint a hit, a keresztény nemzeti gondolat, amely egyedül alkalmas arra, hogy összekapcsolja velünk elszakított testvéreinket.

Az Isten áldását kérem működésükre, fogadják szerencsekívánataimat.

A főispán üdvözlő szavaira dr. Kószó válaszolt. Meghatottságtól reszkető hangon köszönte meg a közgyűlés bizalmát, kijelentve, hogy ezt az ünnepélyes pillanatot sohasem fogja elfelejteni. Beszélt arról, hogy tizenkét évvel ezelőtt egy pisztolylövés jelentette a világttragédia kezdetét, majd így folytatta:

—Leégtünk mindannyian, leégett az egész világ, de különösen mi, magyarok veszítettünk

nagyon sokat ebben a tűzvészben. A háboru előtt mindig a nyugati kultúra védőbástyája volt Magyarország, a háboru széles réseket ütött ezen a hatalmas védőbástyán. Szent hitel, szent akarattal kell megkezdeni az új Magyarország felépítését, mert az emberiség érdekében kifejtendő munkához elsősorban arra a műhelyre van szükség, amelyet csakis a régi Magyarország jelenthet számunkra. (Taps.) A gazdasági és a kulturális erők megszerzésében kell kifejtetni minden erőnket és tehetségünket.

Ezután gróf Bethlen István személyével és politikájával foglalkozik. Kijelenti, hogy Bethlen miniszterelnököt vakon kell követni, mert eddigi ténykedéseivel megmutatta, hogy jól akar. Mint Szeged város felsőházi képviselője nem ad programot, csak annyit, hogy boldog lesz, ha harcolhat a város és az ország érdekeiért. Kijelenti végül, hogy Back Bernát is hasonlóképpen gondolkodik.

A tapssal fogadott beszéd után ismét a főispán szólt:

— A rendkívüli közgyűlést berekesztem.

A rendkívüli ünnepélyes közgyűlés publikuma lassan vonult ki a közgyűlési teremből a diszsisakos rendőrök sorfala között és vegyült el a korzó ünnepnap közönsége között.

A Délmagyarország löbbezéskötetes kölcsönkönyvtárában havi díj előfizető részére 12 és 10, heti díj 2000 korona.

A fölösleges ártézi víz részére gyűjtő-medencéket építenek — Vásárhelyen.

A mérnökség tizenöt helyre tervez ilyen medencét.

(A Délmagyarország hódmezővásárhelyi munkatársától.) Aki nyáridőben fordul meg Vásárhelyen, megdöbbenve tapasztalja, hogy a város a szó igazi értelmében porfelhőben uszik. A Délmagyarország is irt már erről, sőt arról is, hogy a por miatt erősen pusztul a tudóvész Vásárhelyen. A portalanítás céljából talvaly történt meg az első lépés, amikor a törvényhatóság vásárolt egy öntöző kocsit. A kocsit alkalmazásakor tapasztalták a bizottsági tagok, hogy intenzív locsolást csak öntöző-autóval lehet végezni. Így határozta el a nyáron a törvényhatóság, hogy a kocsit mellé beszerez egy locsoló-autót is.

Ebbe a határozatba kapcsolódik bele a mérnökségnek az a terveze, melyet pénteken terjesztett be Reich Ede műszaki főtanácsos a város tanácsához. Azt javasolja, hogy a város tizenöt különböző pontján építsenek vasbetonból vizgyűjtő meden-

céket, amelyek összegyűjtik az ártézi kútak elfolyó, fölösleges vizét. A medencék ez által két célt szolgálnának: egyrészt a tűzbiztonságot, másrészt az uccák portalanítását.

Ha a javaslatot a tanács és a törvényhatóság magáévá teszi, már a tavasszal megkezdik a medencék építését.

Arra nézve is tett jelentést a mérnökség, hogy az idén milyen lesz a város területén a közvilágítás. A jelentés szerint féléjjel égő lámpa 650 darab fog világítani, egész éjjel égő pedig 363 darab. A féléjjel égő lámpák este tízig égnek, az egész éjjel égők ellenben alkonyattól virradatig. Újítás az lesz, hogy amíg a nagyfényű lámpákat a fővonalon mindenhol föl nem szerelik, a féléjjel égő lámpákat ezeken az utvonalakon nem esti tíz órakor, hanem az utolsó szembélyvonat kiindulása után, este tizenegy órakor oltják el.

A magyar zsidóság Lőw Immánuel választotta meg felsőházi taggá.

(A Délmagyarország munkatársától.) Országszerte most választják a felsőházi tagokat és ennek a választásnak Szeged szempontjából legkiemelkedőbb aktsa csütörtökön zajlott le Budapesten. Akkor jöttek össze az ország valamennyi zsidó hitközségének elnökei, hogy megválasszák azt a főrabbit, aki a neológ zsidóságot a felsőházban képviselni fogja. A választást éles küzdelem előzte meg, amennyiben a legtöbb hitközség hangulata dr. Lőw Immánuel szegedi főrabbi mellett nyilatkozott meg, akivel szemben azonban igen erős agitációt folytattak dr. Hevesi Simon budapesti főrabbi megválasztása érdekében. Már az is a legnagyobb szenzáció erejével hatott, hogy Hevesi a jelölésnél kisebbségben maradt és hogy vele szemben Budapestről azt a dr. Fischer Gyulát jelölték, akiről köztudomású volt, hogy lelkes és törhetetlen híve Lőw Immánuel megválasztásának. A jelölésnek ezután az eredménye után egyáltalán nem volt kétséges, hogy a neológ hitközség elnökei Lőw Immánuel fogják megválasztani. A választási eredmény mégis rendkívül érdekes, mert

az egyetlen eset, amikor fővárosi jelölttel szemben vidéki funk-

cionárius győzött.

Ettől a szemponttól eltekintve nemcsak Magyarországon, hanem mindenhol a messze külföldön is egészen természetesnek tartják, hogy a neológ magyar zsidóság a felsőházi képviselőre Lőw Immánuelnek juttatta a megbízást. Lőw mint pap is, mint zsidó tudós is, mint hitszónok is és mint természet-tudós is, a világnak majd minden táján ismert, becsült és elismert. Bizonyára megvannak az érdemei a vele szemben elenyésző kisebbségben maradt budapesti főrabbinak is, ezek azonban nagyon elenyészők és törpék Lőw Immánuel kiválóságai, tudományos munkássága és képzettsége mellett. Annak illusztrálására, hogy mennyire ismerik és értékelik évtizedek óta messze az ország határain túl is, sőt Budapesten is, most csak néhány adatot sorolunk fel. Lőw Immánuel, aki az idén január 20-án lesz 73 éves, 1878 szeptember 8-ika óta főrabbi Szegeden és az eltelt közel ötven év alatt számtalan igen megtisztelő meghívást kapott nagy külföldi hitközségektől. Amikor az árvíz előtötte Szegedet, akkor meghívták Berlinbe. Röviddel utána meghívták Stockholmba, Breslauba, ahonnan Ferdinand Cohn, az akkori legkiválóbb német bo-

tanikus irt neki. Kétszer meghívták Bécsbe, először 40, másodszor 50 éves korában és meghívták Budapestre is, ahonnan Kohner, az akkori hitközségi elnök járt nála. De nem fogadta el ezt a meghívást sem, mert néhai édesapját, Lőw Lipótot azzal az indoklással nem merték annak idején meghívni Budapestre főrabbinak, hogy »blamáva volt« a forradalomban. Elfogadott ezzel szemben mostanában dr. Lőw két érdekes meghívást. Az egyik egy

amerikai körútra szól, amelyre 28. tavaszán megy el.

Ezen a négyhetes körúton felolvasásokat fog tartani. Meghívták azon kívül, mint ismeretes, a jeruzsálemi egyetemre, hogy tartson ott egy kurzust. Ennek a meghívásnak Lőw még amerikai útja előtt fog eleget tenni. Tudományos munkáinak hosszú és gazdag sora van. Megjelent eddig két kötet beszéde, a háboru alatt mondott beszédei most vannak sajtó alatt.

A választás eredménye érthető érdeklődést keltett a külföldön is. Dr. Lőwhöz mindenhol garmadával érkeznek a gratulációk. Korona-uccai hivatalos helyiségében, melynek puritán egyszerűségű szobáiban ékeskedik Szeged legnagyobb és legértékesebb magánkönyvtára, egymásnak adogatják a kilincset a látogatók. Az egyik hivatalszobában a gratulálók ívet írnak alá. A megbízó levelet az országos iroda elnöksége a jövő héten lehozza Szegedre és itt adja át a nagynevű, tudós szegedi főrabbinak.

Igen érdekes a választási eseményekkel és eredményekkel kapcsolatban, hogy a Pester Lloyd csütörtöki számában dr. Degen udvari tanácsos, az Országos Magvizsgáló főigazgatója, aki ezidőszórt a legkiválóbb magyar botanikus, igen meleg elismeréssel méltatja Lőw Immánuelnek *Flora der Juden* (A zsidók növényvilága) címen megjelent ismert kötetét. A könyvet a Lőwit Verlag adta ki Lipcsében. Degen óriási jelentőséget tulajdonít Lőw munkájának, mint forrásmunkának a kulturnövények történetében, amely véleménye szerint igen tiszteletreméltó helyet fog kapni a világirodalomban. »Sajátságosan egyéni tehetségeknek és kutató szellemnek kellett itt egyesülni egy személyben — mondja a cikk —, hogy abból a számos és fáradságos forráskutatásból egy ennyire letisztult, kritikailag átlátott egészlet tudjon alkotni legfőképpen a szemita és a klasszikus nyelveknek, tehát ma már holt nyelveknek átfogó, nagy ismeretével, a régi és az új botanikai irodalom birtokában, erős kritikailag meglátással, amellyel legtöbbször mérlegelve a lehetőségeket ki kellett találnia, hogy voltaképpen melyik növényről is lehet szó.« Ez a most megjelent könyv — írja tovább Degen — ugyanazokat a növényi családokat tárgyalja, mint az előző kötetek, nyelvtudományi, botanikai és kulturtörténeti szempontból és az író legfőbb célja az volt, hogy ezen szempontok alapján le- szögezze a növények neveit, történetét, kultúráját és hasznosítását. Hogy filologailag milyen jelentőségű ez a mű, azt az erre kompetens irodalom fogja megállapítani, én csak arra akarok rámutatni, hogy a szerzőnek sikerült a régi botanikai írásokban található növényi elnevezéseknek helyes botanikai értelmét levezetni.«

Degen azzal fejezi be az elragadtatás hangján megírt recenzióját, hogy ezzel a kötettel Lőw Immánuel nagy műve ismét nagy lépéssel közeledett tökéletességéhez és bárha megadtna az ősz írónak, hogy életművét, amelyet hivatalából nehezen kiküzdött órák csendes munkássága alatt írt, minél hamarabb befejezhesse.

Ben Hur Ramon Novarró

Képeretkezési műhely

HOFFER és TÁRSA Szeged, Iskola uca 18. szám. 470

Harry Liedtke Hans Junkermann

Csákó és kalap

hétfőtől a Belvárosban